

12 april 2020 – Eerste Paasdag

EEN PAASBIJEENKOMST IN GALILEA

Bijbellezing: Mattheus 28

De vrouwen die naar het graf van Jezus zijn gegaan, werden door de engel opgedragen om aan de discipelen te gaa vertellen dat zij Jezus in Galilea zouden mogen ontmoeten: 'Ga haastig heen en zeg tegen Zijn discipelen dat Hij is opgewekt uit de doden. Hij gaat jullie voor naar Galilea (vers 7)'. Met andere woorden: blijf hier niet te lang. Want hier is Jezus niet. Je hebt hier eigenlijk niets te zoeken. Ga naar de discipelen en vertel hen dat zij *naar Galilea* moeten gaan. En dan, als zij het misschien wel op een rennen zetten..., dan ontmoeten zij Jezus. Zo bijzonder! Jezus, de opgestane HEER! Maar ook hier hetzelfde: ook Jezus vertelt hen dat zij naar de discipelen moeten gaan en dat zij aan hen moeten vertellen dat zij Jezus in Galilea zullen mogen ontmoeten. Want daar zal de ontmoeting met de opgestane Heere plaatsvinden.

In de andere evangeliën lezen wij wel iets over hoe Jezus aan Zijn leerlingen in Jeruzalem is verschenen. Maar Mattheus vertelt ons maar van één ontmoeting tussen Jezus en de discipelen. Eén ontmoeting, die zo snel mogelijk gearrangeerd moest worden. In Galilea. *Waarom Galilea?*

Ik moet even iets over Galilea vertellen om te begrijpen wat er hier gebeurd:

Galilea en Judea waren twee afzonderlijke gebieden. Wij zien het land Israël in de tijd van de Bijbel misschien vooral als één land, maar eigenlijk was het een sterk verdeeld land. Verdeeld in twee stukken: het noordelijke Galilea en het zuidelijke Judea waar de stad Jeruzalem zich bevond.

Vanuit Judea, hoewel lager gelegen, werd er neergekeken op Galilea. Galilea werd het 'Galilea van de heidenen' genoemd. De bevolking was een stuk welvarender, dat wel, maar ook een stuk minder zuiver joods dan Judea. Er woonden allerlei heidenen en de cultuur was beïnvloed door het Griekse denken. Men had ook nog eens een apart bestuur, Galilea en Judea bevonden zich administratief gezien in verschillende regio's. En men had ook een eigen dialect. Petrus werd in de nacht waarin Jezus gevangen genomen herkend aan zijn Galilees dialect: 'Werkelijk, jij bent een van hen, want je spraak verraadt je' (Mattheus 26:73). Nou, dat ze hem aan zijn dialect herkenden, was geen compliment.

Galilea en Judea waren dus twee afzonderlijke gebieden, behoorlijk gescheiden van elkaar, waarbij het meer joodse en vromere Judea neerkeek op het heidense en liberale Galilea. Daarom was Jeruzalem ook zo in opschudding toen Jezus op een ezel de stad binnenreed met allemaal Galilese pelgrims die Hem begeleidden en zongen 'Hosanna, de Zoon van David!' 'Hij is de Profeet uit Nazareth', zo hadden de Galilese pelgrims verteld, toen men in Jeruzalem zich afvroeg wat dit te betekenen had. Een profeet uit Nazareth? De Davidstegel *uit dat inferieure Galilea?*

En laat Jezus nu dus Zijn discipelen na alles wat er is gebeurd, na Zijn sterven en opstaan weer terugroepen naar Galilea. Daar moest de Paasbijeenkomst plaatsvinden. Daar mochten zij de Opgestane Heer ontmoeten. Wat heeft dat te zeggen? Nu, dat wil ik uitleggen in vier punten en daarmee ook de betekenis van Pasen duidelijk maken.

Ten eerste – laat ik het zo zeggen: is met deze Paasbijeenkomst in Galilea de cirkel rond. Wij zijn namelijk weer precies bij waar het allemaal is begonnen. In Galilea. Daar werden de discipelen geroepen om Jezus te volgen (Mattheus 4). En hier had Jezus Zijn program bekend gemaakt. Zijn missie: het Koninkrijk van God verkondigen. Mattheus citeerde Jesaja, toen Jezus aan Zijn rondgang door Galilea begon: ¹⁴*opdat vervuld zou worden wat door de profeet Jesaja gesproken werd toen hij zei: ¹⁵Land Zebulon en land Naftali, gebied aan de weg naar de zee en over de Jordaan, Galilea van de*

*volken (heidenen!), ¹⁶het volk dat in duisternis zat, heeft een groot licht gezien; en voor hen die zaten in het land en de schaduw van de dood, is een licht opgegaan.*¹⁷*Van toen af begon Jezus te prediken en te zeggen: Bekeer u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen.*

Jezus had ook de grondwet van dat Koninkrijk van God uitgelegd. De Bergrede, zo wordt deze genoemd, want Jezus had deze woorden uitgesproken op een van de bergen in Galilea. En daar stonden zij weer als discipelen. Weer op een berg in Galilea. De cirkel was rond.

Maar eigenlijk moeten wij het anders noemen, geen cirkel. Want dan zouden wij dus gewoon in een kringetje blijven ronddraaien. Nee, je kunt het beter vergelijken met de golven aan het strand. Golven komen steeds terug naar hetzelfde punt, maar zijn nooit hetzelfde. Nee, naarmate het vloed wordt, worden de golven groter, krachtiger. Nu, zo staan wij hier nu na Pasen in de bergen van Galilea. Precies op hetzelfde punt. Maar zo anders. Een nieuwe golf. Veel krachtiger. Niet gewoon weer terug bij af. Nee, God is verder gegaan! Wat met een sisser leek te zijn afgelopen in Jeruzalem, terug bij af..., moet nu over heel de wereld verteld worden. Er is iets nieuws gebeurd, waar heel de wereld bij is betrokken! *Heel de wereld* is na Pasen anders geworden, ook al is het allemaal misschien gewoon maar doorgedaan voor de meeste mensen. De wereld is toch anders. Want er is hoop! Er is een nieuw begin! Voor alle volken! De dood is verslagen! De machten van de duisternis zijn ontroond. Alles wat ons mensen angstig maakt, wat ons in de greep houdt, wat ons lijkt mee te trekken richting de diepte van de zee: *er is met Pasen een nieuwe golf van redding is gekomen.* Pasen vertelt ons dat God deze wereld niet loslaat, ook al draait deze wereld dagelijks om haar eigen as, in haar zelfde kringetje rond en is zij vaak weer terug bij af. God gaat verder met deze wereld! God leidt deze gebroken en geteisterde wereld naar Zijn toekomst!

De discipelen zijn dus niet terug bij af. Zij stonden dan wel op dezelfde plek, maar niet op dezelfde manier. Dat gold ook in nog een andere zin voor de discipelen en dat is mijn tweede punt.

Ik weet niet hoe zij daar hebben gestaan, maar mij doet het een beetje denken aan het familiediner van de EO, als u dat nog kent. Dat programma van de EO waar ruziënde familieleden of vrienden bij elkaar aan tafel worden genodigd om het weer goed te maken met elkaar. De discipelen hadden wel wat goed te maken. Zij hadden zo dapper uitgeroepen dat zij Jezus niet in de steek zouden laten... Petrus riep het hardst. En Johannes en Jakobus hadden er al van gedroomd om aan de linker- en aan de rechterzijde van Jezus te mogen zitten, op die koninklijke plaatsen, omdat zij Jezus hadden gevolgd. Maar wat was het allemaal anders gelopen! Zij waren op het moment dat het erop aankwam allemaal als bange hazen gevluucht. Petrus had zelfs drie keer in zijn Galilese dialect staan te roepen dat hij niets met die Jezus te maken had... En nu staan zij daar op die berg.... Jezus wilde hen ontmoeten... Au, wat pijnlijk, wat spannend misschien ook... Maar wat staat er dan? Vers 18: *Jezus kwam naar hen toe...* Dat is of een overbodig zinnetje, want dat wisten wij al, of dit zinnetje moet een bijzondere betekenis hebben... Ik denk het laatste. Jezus kwam naar hen toe. *Jezus zette de stap naar hen!* ... Waar was hun schuldbelijdenis? Hun berouw over hun falen? Waar was hun belofte om hun leven te beteren? Welke stappen gaan zij nu zelf zetten? Allemaal belangrijke vragen, maar ze worden hier nu niet beantwoord. Jezus zette de stap naar hen.

Nu, dat is het geweldige van Pasen. Dat wij het verleden achter ons mogen laten. De discipelen werden niet meer afgerekend op hun falen, hun schuld, hun schaamte. Jezus stapte op hen af om met hen een *nieuwe* stap te zetten. En daarom zijn wij vanmorgen ook in die bergen van Galilea. Om ook tot jou door te laten dringen, opdat ook u zal beseffen dat u met Jezus het verleden achter u mag laten. Je schuld. Je falen. De steeds weer terugkerende dingen waardoor je zo

teleurgesteld raakt in jezelf. Het is pijnlijk. Het moet ook niet zo. Maar toch: laat het los. Laat het verleden los, laat je ballast los en leef richting Gods toekomst. Jezus stapt vanmorgen op je af om je mee aan de hand te nemen. Om met Hem mee op te staan. Want de machten van de duisternis, de diepte van de zonde, ze hebben het niet meer voor het zeggen over je leven. Jezus stapt op je af. Of je er nu om gevraagd hebt of niet. Of je het aandurft of niet. Of je er klaar voor bent of niet. 'Toen zij Hem zagen, aanbaden zij Hem, maar sommigen twijfelden', lezen wij op dit moment over de discipelen. Dus zelfs je twijfels, je twijfels over jezelf, je diepe vragen in het geloof, het niet allemaal zo goed kunnen plaats en op orde hebben..., dat is voor Jezus blokkade om op je af te stappen. Jezus, de opgestane HEER stapt je leven binnen.

En wat zegt Jezus dan tot Zijn discipelen? Dat is het derde wat ik wil noemen over de zegen van Pasen. Jezus zegt: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Christus heeft alle macht. Geen enkele macht is tegen Zijn macht opgewassen. En Jezus zegt ook: 'Ik ben met jullie al de dagen tot de voleinding van de wereld.

Hiermee sluit het Mattheusevangelie af. Prachtig hoe begin en eind ook op deze manier samenkomen. Aan het begin van het Evangelie heeft Mattheus als enige van de vier evangelieschrijvers ons vertelt dat Jezus de Immanuël is. Het Kind dat door Maria ontvangen zal worden, is de vervulling van Jesaja's profetie dat een maagd zwanger zal worden en een Zoon zal baren Die de Immanuël zal zijn. Immanuël: God met ons. En wat horen wij Jezus nu helemaal aan het einde van het Mattheusevangelie zeggen: Ik ben met jullie, al de dagen. God met ons.

Dat zijn grote woorden voor deze tijd. Jezus heeft alle macht. Jezus is alle dagen bij ons. Ook deze dagen, waarin wij zo'n grote macht als het coronavirus om ons heen zoveel angst en verdriet zien veroorzaken. De werkelijkheid van Pasen botst keihard op de werkelijkheid van de wereld van nu. ... Ik moet zeggen: mijn woordenstroom begint hier wel wat tot stilstand te komen, want hier passen geen grote woorden.... Het heeft er namelijk alle schijn van dat het coronavirus onze manier van Paasfeestvieren behoorlijk bepaald en inkadert. Ingetogener maakt. We roepen dit jaar niet meer zo makkelijk – als wij dat al zouden roepen – 'vrolijk Pasen!' En toch hoop ik dat het ook andersom zal zijn. Dat niet alleen het coronavirus onze manier van Paasfeestvieren zal bepalen, maar dat ons Paasfeestvieren ook onze manier van leven in deze coronatijd zal bepalen. Dat wij toch, misschien wel juist nu, zullen blijven zingen over de opstanding en het eeuwige leven. Dat wij toch, misschien juist wel nu blijven spreken over Gods nabijheid en elkaar daarmee bemoedigen. Dat wij toch, misschien juist wel nu zullen belijden: niets kan ons scheiden van de liefde van Christus! ... Ik ben angstig en toch veilig. Ik ben zo kwetsbaar en toch vol van hoop. Want God heeft alle macht! God brengt Zijn Koninkrijk tot stand. Zelfs door het lijden en de dood heen! Daarvan getuigt het Paasfeest. Dus ook als morgen misschien het coronavirus bij jezelf wordt geconstateerd. Of als je weer wat opgeschrikt door het nieuws, of getroffen wordt door verdriet... blijf dan terugkijken naar Pasen en herinner je die woorden die Jezus daar in die bergen van Galilea heeft gesproken: 'Mij is gegeven alle macht'. Echt, je bent veilig in Mijn handen. En 'Ik ben met je'. Hij zal niet van onze zijde wijken, om het met Jozua 1,5 te zeggen.

En dan wil ik nog één punt noemen over deze Paasbijeenkomst in Galilea.

Halik, een bekende Tjechische priester en professor in de theologie stelde eens de vraag – ik zag het vorige week in een artikel van hem op Facebook: *Misschien moeten wij ons juist in deze vreemde Paastijd de vraag stellen: Waar bevindt zich het hedendaagse Galilea, waar kunnen we de levende Christus ontmoeten.* Waar, in wat voor Galilea zou Jezus ons vandaag willen ontmoeten? Halik reflecteert op deze tijd van het coronavirus en komt vandaaruit tot deze vraag. Ik zal hem

even wat langer citeren om het vervolgens wat uit te leggen. Halik schrijft:

We kunnen de huidige (vasten)tijd, met zijn lege en stille kerken, simpel beschouwen als een tijdelijke maatregel die we snel weer zullen zijn vergeten. Maar we kunnen deze tijd ook omarmen, als kairos, als het juiste moment voor verandering (...). De huidige pandemie is zeer zeker niet de enige mondiale dreiging waar onze wereld nu en in de toekomst mee te maken zal krijgen. Laten we de komende Paastijd zien als een oproep om Christus opnieuw te zoeken. Laten we de levende niet onder de doden zoeken. Laten we hem moedig en vasthoudend zoeken en niet in de war raken als hij ons als een vreemde voorkomt. We zullen hem herkennen aan zijn wonden, aan zijn stem, wanneer hij tot ons spreekt, aan de geest, die vrede brengt en angst verjaagt.

Jezus was niet in Jeruzalem, maar in Galilea. Waar je Hem misschien niet zou zoeken, ver van het religieuze centrum, ver van de tempel, verwijderd, juist daar verscheen Hij aan een groepje gewone mensen. Een groepje mensen waarbinnen de twijfel zelfs nog aanwezig was. *Zou het daarom nu niet nu in deze coronatijd het moment zijn om Jezus juist buiten de kerk te zoeken?*, zo betreft Halik deze geschiedenis op het heden. Nee, niet gelijk de verbinding uitschakelen hoor... blijf alsjeblieft elke zondag met de diensten verbonden!... maar nu wij niet meer naar onze religieuze centrum, naar de kerk, kunnen gaan... *is het dan niet heel bemoedigend en spannend om te horen dat Jezus juist in de bergen van het heidense Galilea aan Zijn leerlingen verscheen?*

Wat een prachtig iets dat God in Jezus juist een nieuwe stap maakt in dit seculiere Galilea, onder een groepje belangstellenden, gelovigen en twijfelaars... dat Hij juist aan hen Zichzelf laat ervaren. Dat belooft wat voor het familiehuis Schollebaar! Maar dat belooft ook wat als u en jij als gezinnen of als persoon gewoon bij je thuis, te midden van ons Galilea der heidenen, toch die ontmoeting met Jezus blijft zoeken. Misschien wil Hij juist wel hier op dit moment in jouw seculiere omgeving verschijnen. Misschien wel op een manier die je nog nooit in de kerk hebt ervaren. Misschien als je zelf je Bijbeltje leest. Of als je als gezin Pasen viert. Of als je iets organiseert met een paar medegemeenteleden om samen iets met het geloof te doen. Waar twee of drie in Mijn Naam bijeen zijn - dat staat ook in Mattheus - daar is Jezus Zelf in hun midden. Of als je een gesprek hebt, of een goed contact of vriendschap met die zoekende of twijfelende burens. Als Jeruzalem gesloten blijft, verschijnt Jezus midden in het heidense Galilea. *Dan kan deze onthutsende tijd voor de kerk, waarin wij niet samen in één kerkzaal zitten, toch nog een prachtig nieuw begin betekenen.* Vers 10: 'Ga heen, bericht Mijn broeders dat zij naar Galilea moeten gaan. Daar zullen zij Mij zien.'

De Paasbijeenkomst in Galilea heeft veel te zeggen. Het lijkt op een terug-bij-af-zijn, maar het is alles behalve dat.

Het is als een golf die op dezelfde plaats terugkeert maar zoveel sterker. Gods werk met deze wereld staat niet stil. Hij leidt de wereld naar Zijn toekomst. Zijn Koninkrijk breekt baan. Jezus is werkelijk de hoop voor alle volken!

Deze ontmoeting in de bergen van Galilea laat ook zien dat Jezus echt een nieuw begin met ons wil maken. Hij komt naar ons toe om ons bij de hand te nemen om het verleden los te laten en richting Zijn toekomst te leven.

Hij bemoedigt ons vanuit Galilea voor de weg die wij hebben te gaan: Ik ben met jullie. Ik zal niet van jullie zijde wijken. En echt: Ik heb alle macht!

En Jezus nodigt ons hiermee ook uit om Hem juist op die plekken te ontmoeten buiten ons vertrouwde Jeruzalem. Juist op die plekken, in ons dagelijks bestaan, te midden van twijfelende mensen, worden wij opgeroepen om discipelen te zijn, om kleine kringetjes van discipelen te vormen. Om ons te laten ontdekken en te laten verrassen dat Hij werkelijk de Levende in ons midden is. Ook nu.

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 010 210 89 71 // dekruijf@live.nl